

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33414
Nom	Corrents del pensament contemporani
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1301 - Grau Comunicació Audiovisual	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1301 - Grau Comunicació Audiovisual	9 - Discurs, ideologia i pensament	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
PEREZ RODRIGUEZ, BERTA MARIA	359 - Filosofia

RESUM

El pensament contemporani neix de la crisi que el principi de la filosofia moderna, és a dir, el subjecte o la raó finita esdevinguda fonament (sub-jectum), experimenta en la frontissa entre els segles XVIII i XIX. És precisament el seu caràcter finit el qual qüestiona -explícitament a partir de Kant però implícitament des de la seva naixement- que pugui ocupar legítimament el lloc del fonament. I el pensament vuitcentista, fent peu en tal finitud, insistint en la manera en què la raó està essencialment constituïda per la finitud del llenguatge i el temps (o fins i tot en la manera en què és precedida pel llenguatge i / o el temps i / o la vida etc.), ha forçat al discurs filosòfic a afrontar en els començaments del segle XX la seva manca de sòl. En aquesta matèria es tractarà d'oferir un panorama de les diferents maneres en què el pensament contemporani ha reaccionat a aquesta situació: des de la refundació de la raó com a fonament, fins a la renúncia a tot fonament, passant per la redeterminació de la noció de raó o *lógos*. Per això, a més de la qüestió del subjecte, serà essencial, a propòsit dels diferents autors o corrents, entendre la seva posició respecte a la qüestió del llenguatge i del temps.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits prèvies

COMPETÈNCIES

1301 - Grau Comunicació Audiovisual

- Coneixement de l'estat del món, així com de la seua evolució històrica recent, amb una atenció especial als principals corrents del pensament contemporani i les seues implicacions en els distints paràmetres polítics, econòmics i culturals.
- Coneixement dels determinants ideològics subjacents als rols socials que articulen els subjectes de la comunicació i les seues pràctiques discursives en diferents mitjans, com els que institueixen el gènere com a tecnologia social, les dominants ideològiques de les diverses cultures i les principals escoles, moviments, tendències i autors del pensament filosòfic contemporani.
- Consciència solidària: respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, i la sostenibilitat d'aquest, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- 1) Introduir a l'estudiant en el coneixement d'alguns dels principals aspectes del pensament contemporani.
- 2) Ajudar a l'estudiant a adquirir les claus per a interpretar els conceptes i formes de pensament pròpies del món actual i per a valorar les circumstàncies que van promoure el seu desenvolupament.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El segle XIX o la crisi de la filosofia de la subjectivitat.

1. L'idealisme alemany o la recerca del "principi del principi" després de Kant.
2. La "superació" de la dualitat subjecte-objecte en la filosofia de Hegel.
 - a) La destrucció del principi subjectiu en el Hegel de Jena.
 - b) La inversió de la consciència en la Fenomenologia de l'esperit.
3. El "fora" del lógos a Kierkegaard, Marx i Nietzsche.

4. Dos esforços de refundació del subjectum al començament del segle XX: el llenguatge neopositivista i la consciència fenomenològica.

2. Heidegger: El no-res de l'ésser i l'enfonsament del subjectum.

1. De la fenomenologia a la hermeunètica.
 - a) De la teoria del coneixement a l'ontologia i de la consciència a l'existència.
 - b) Llenguatge, sentit i precomprensió.
 - c) El no de l'ésser en l'angoixa i la mort.
2. De la història al temps.
 - a) L'Ésser com a temps: finitud i tragèdia.
 - b) L'ambigüitat de la (destrucció de la) metafísica occidental

3. Adorno o el subjecte danyat.

1. Del naixement de la Teoria Crítica a la Dialèctica de la Il·lustració.
2. La dialèctica de naturalesa, mite i raó.
3. La crítica de la raó dialèctica: la dialèctica negativa entre Hegel i Kant.
4. La postmodernitat del marxisme d'Adorno.

4. De l'estructuralisme a una subjectivitat alliberada del subjecte.

1. Del llenguatge com a estructura a la "reducció" del subjecte des de les estructures.
2. El post-estructuralisme com radicalització de l'estructuralisme.
3. Foucault i el saber.
4. Foucault i el poder.
5. Foucault i la subjectivitat.

5. Derrida i l'escriptura sense subjecte.

1. Derrida enfront de la fenomenologia i més enllà de l'estructuralisme.
2. La "différance": entre Heidegger i Derrida.
3. L'escriptura i el suplement.
4. Logocentrisme i fonocentrisme.
5. La repetició i la disseminació del significat.

8. Seminari Intern. Crítica a la teoría clásica del lenguaje y la comunicación

Heidegger, Ser y tiempo, §33
(/ otros textos sobre lenguaje)
Saussure, Cursos lingüística (fragmentos)*

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	25,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES TEÒRIQUES: Les classes teòriques s'impartiran sobre la base de la denominada "classe magistral" articulada entorn de diferents textos dels autors, textos que es facilitaran via aula virtual. El desenvolupament del temari pel professor anirà acompanyat de l'anàlisi i comentari dels passatges més rellevants de tals textos.

TUTORIES: En l'horari que oportunament es farà públic, s'atendran les consultes que l'estudiant puga realitzar referents a les qüestions tractades en les classes teòriques, a les seues lectures de la bibliografia bàsica o complementària, o a qualssevol altres consultes vinculades amb els continguts o desenvolupament de l'assignatura.

AVALUACIÓ

L'adquisició dels coneixements i competències corresponents a la part teòrica serà avaluada mitjançant un examen escrit consistent en preguntes de desenvolupament referents a diferents parts del temari. La qualificació d'aquesta prova tindrà el valor del 60% de la nota final. La part pràctica de l'assignatura serà avaluada a partir de la participació en les classes i de la realització de les tasques que en elles es encomanen.

REFERÈNCIES**Bàsiques**

- Adorno, Theodor W. (1966), Negative Dialektik, Frankfurt am Main, Shurkamp, 1970.
- Derrida, Jacques (1967), De la grammatologie, Paris, Les Éditions de Minuit.

- Derrida, Jacques (1972c), *La dissémination*, Paris, Seuil.
- Foucault, Michel (1969), *L'Archéologie du savoir*, Paris, Gallimard.
- Foucault, Michel (1971), *Nietzsche, la généalogie, l'Histoire*, en: Suzanne Bachelard et al., *Hommage à Jean Hyppolite*, Paris, P.U.F.
- Hegel, G. W. F. (1807), *Phänomenologie des Geistes*, Frankfurt am Main, Suhrkamp, 1970.
- Heidegger, Martin (1927), *Sein und Zeit*, Frankfurt am Main, Vittorio Klostermann, 1977.
- Nietzsche, Friedrich (1872b), *Über Wahrheit und Lüge im außermoralischen Sinn* en: *Kritische Studienausgabe*, vol. 1, München, Deutscher Taschenbuch/Walter de Gruyter, pp. 875-890.

Complementàries

- Culler, Jonathan (1982), *On Deconstruction. Theory and Criticism after Structuralism*, Ithaca, Cornell University Press.
- DAgostini, F., *Analíticos y continentales*, Madrid, Catedra, 2018.
- De Peretti, C., *Jacques Derrida: texto y deconstrucción*, Barcelona, Siglo XXI, 2011.
- Jay, Martin (1984), *Adorno*, Cambridge (Mass.), Harvard University Press.
- Leyte, Arturo (2005), *Heidegger*, Madrid, Alianza.
- Marcuse, H., *Razón y revolución*, Madrid, Alianza, 1986.
- Morey, M., *Lectura de Foucault*, México, Sexto piso, 2014.
- Sáez Rueda, Luis (2001), *Movimientos filosóficos actuales*, Madrid, Trotta.
- Vattimo, G., *Introducción a Heidegger*, Barcelona, Gedisa, 2009.